

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 91 Din 28.02.2024

Dosar nr. : 7A/2023

Autosesizarea nr. : 5812/31.07.2023

Petent: Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării

Parte reclamată:

Obiect: afirmații posibil discriminatorii ale moderatorului în cadrul emisiunii de tip monolog transmisă live pe platforma Facebook denumită „Actualitatea românească” din data de 25.04.2023, ora 20:59.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

1. Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării cu sediul în București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, sector 1, adresă de e-mail: support@cncd.ro.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părții reclamate

2.

II. Procedura de citare

3. În temeiul art. 20 alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4. Prin adresa înregistrată sub nr. 6784/07.09.2023 a fost citat reclamatul.

5. Prin adresa înregistrată sub nr. 25527/31.07.2023 au fost solicitate datele de identificare ale reclamatului de la Direcția Generală pentru Evidența Persoanelor.

6. La data de 30.05.2023 a fost înregistrată înregistrată sub nr. 4145/2023 solicitarea C.N.A. de analizare a emisiunii „Actualitatea românească” și emiterea unui punct de vedere cu privire la conținutul materialului.

7. Procedură legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

8. Prin autosesizarea înregistrată sub nr. 5812/31.07.2023 Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării reține faptul că în cadrul emisiunii „Actualitatea românească” transmisă live pe platforma Facebook în data de 25.04.2023, reclamatul a formulat o serie de afirmații, și anume:

„Din ce trib fac parte”? Din tribul românașilor proști, sclavi la americanoizi”; „Subiectul

numărul unu și cel mai important, dragii mei, este declarația secretarului general al NATO. Homalăul. (...) Raportat la noile standarde ale societății, să nu fi homalău este un mare defect. Eu am defectul acesta și mi-l recunosc, știu, într-o bună zi voi plăti. În prima fază, probabil voi lua amendă că nu sunt homalău. După aceea, probabil că peste câțiva ani, stăpânii noștri, tinerii soroșișto-șvabiști își vor aduce aminte că am făcut mișto de homalăi și mă vor băga la pușcărie. (...) Dar, cum spuneam, homalăul Stoltenberg și coloratul sau nu, nu-mi vine acuma termenul, că nu mai ai voie să zici negru, cioară, chestii d-astea nu... Cum trebuie să le zici la ăștia?! Colorații, oamenii de culoare, omul de culoare Lloyd Austin în, acuma trebuie să înțelegeți, io sunt un tip ramolit, mi-aduc aminte greu. Adică învăț foarte, nu mai sunt la vârsta la care să învăț repede. (...) Deci coloratul om, individul de culoare, omul de culoare, nu știu cum e corect, Lloyd Austin, care este ministrul Apărării din Statele Unite, deci împreună cu homalăul... homalău e ceva simpatic, e ceva, cum să spun, e un dezmiard, e un alint pentru homosexuali. Nu știu dacă homosexual mai ai voie să zici în ziua de astăzi. Probabil că și asta este. (...) Mai ziceam eu într-un timp, și asta sigur nu e interzis, curcubitacee. Da, curcubitaceul Stoltenberg și cu coloratul Lloyd Austin, ministrul Apărării din Statele Unite, au declarat că toți aliații NATO au convenit asupra faptului că Ucraina va deveni membru al NATO".

9. Colegiul constată că afirmațiile mai sus enunțate sunt răspunsul reclamatului la o serie de întrebări adresate de către următorii transmisiei live.

10. Materialul analizat de CNCD, a fost publicat pe pagina de Facebook Meritocrația România <https://www.facebook.com/MeritocrațiaRomânia>, acesta fiind încărcat și pe platforma de partajare a materialelor video YouTube (www.youtube.com) -cont deținut de utilizatorul „...” accesul la acest videoclip nefiind restricționat, sens în care nu este utilizat nici un instrument de verificare a vârstei utilizatorului, utilizatorul având posibilitatea de a raporta conținutul video, prin apăsarea butonului Report.

Susținerile reclamatului

11. Prin punctul de vedere înregistrat cu nr. 7357/26.09.2023 reclamatul susține că transmisiile live de pe contul Meritocrația România sunt dedicate fanilor uneia dintre cărțile sale (Meritocrația și Meritocratismul), membrilor Mișcării Meritocrate, respectiv celor aproximativ 20.000 de urmăritori abonați la transmisiile sale. Reclamatul precizează că în conformitate cu regulile facebook, abonații și numai aceștia, sunt informați cu privire la transmisiunile sale.

12. Se arată faptul că pagina „.....” nu îi aparține sugerând verificarea proprietarului la Facebook. În acest sens, reclamatul precizează că este posibil ca această pagină să aparțină unui fan, având cunoștință de existența ei cât și de faptul ca redistribuie emisiunile sale, însă nu i-a fost solicitat și nu acordat niciodată acceptul.

13. Partea reclamată precizează faptul că în ultimii 12 ani am realizat aproape 1.000 de live-uri și în ciuda faptului că a avut mai multe reclamații la facebook făcute de terțe persoane, niciunul dintre live-urile analizate nu a fost confirmat ca fiind de natură instigatoare la ură sau discriminare, motiv pentru care acestea nu au fost șterse ori cenzurate de către administratorii facebook.

14. Referitor la obiectul autosesizării, reclamatul recunoaște că în cadrul live-ului încriminat a parodiat și ironizat anumite persoane din mediul politic, însă precizează că nu știa că este interzisă parodiarea, critica sau ironizarea unor decizii luate de noii

stăpânitori ai României.

15. Reclamatul arată că nu este nici xenofob, homofob ori rasist, precizând în acest sens că cel mai bun prieten al ficei sale este homosexual, și chiar și așa, reclamatul îl primește în casa sa fără să rețineri.

16. În continuarea punctului de vedere, reclamatul recunoaște că în emisiunea ce face obiectul analizei, a adus nenumărate critici celor ce conduc lumea în general și România în particular, admitând că i-a criticat, parodiat și ironizat adesea pe Joe Biden, pe Donald Trump, pe Vladimir Puțin, precum și pe conducătorii politici ai României, însă precizează că nu poate fi vorba de instigare la ură.

IV. Cadrul legal aplicabil. Dreptul național și internațional aplicabil/ jurisprudența

17. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

Ordinul CNCD nr. 144/2008 modificat prin Ordinul nr. 27/2024 privind Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor

art. 4: „(1) Ordonanța Guvernului 137/2000, republicată, oferă protecție tuturor persoanelor, grupurilor și comunităților care se află pe teritoriul României împotriva oricăror forme de discriminare bazate pe orice criteriu.

(2) Orice persoană fizică sau juridică are obligația să respecte principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și nediscriminării.”

art. 6: „Reclamatul este persoana împotriva căreia s-a formulat sesizarea cu privire la săvârșirea unei fapte de discriminare.”

art. 14: „Autosesizarea cu privire la orice situație, anunț sau eveniment în privința căruia există indicii rezonabile referitoare la existența unor fapte care presupun săvârșirea discriminării poate fi inițiată de oricare membru al Colegiului director prin întocmirea unei note de autosesizare motivate. Nota de autosesizare este supusă votului majorității membrilor Colegiului director în cadrul ședinței de deliberări.”

O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată

art. 2 alin. (1): „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

art. 2 alin. (8): „Prevederile prezentei ordonanțe nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație.”

art. 2 alin. (11): „Comportamentul discriminatoriu prevăzut la alin.(1)-(7) atrage răspunderea civilă, contravențională sau penală, după caz, în condițiile legii.”

art. 15: „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ura rasială sau națională, ori acel

comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia."

art. 26: „Contravențiile prevăzute la art. 2 alin. (2), (4), (5) și (7), art. 6-9, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, 13, 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate."

Constituția României, revizuită:

art. 1 alin (3): „România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate."

art. 4 alin. (2): „România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială."

art. 30 alin. (1) - Libertatea de exprimare: „Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile. (2) Cenzura de orice fel este interzisă."

art. 30 alin. (6) – alin. (8): „Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine. (7) Sunt interzise de lege defăimarea țării și a națiunii, îndemnul la război de agresiune, la ură națională, rasială, de clasă sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial sau la violență publică, precum și manifestările obscene, contrare bunelor moravuri. (8) Răspunderea civilă pentru informația sau pentru creația adusă la cunoștință publică revine editorului sau realizatorului, autorului, organizatorului manifestării artistice, proprietarului mijlocului de multiplicare, al postului de radio sau de televiziune, în condițiile legii. Delictelor de presă se stabilesc prin lege.";

Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale:

art. 10 alin. (2): „Exercitarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri și responsabilități poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege care, într-o societate democratică, constituie măsuri necesare pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, a moralei, a reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea informațiilor confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.";

art. 14 - Interzicerea discriminării: „Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasa, culoare, limba, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau orice alta situație.";

art. 17: „Nici o dispoziție din prezenta convenție nu poate fi interpretată ca implicând, pentru un stat, un grup, sau un individ, un drept oarecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugerea drepturilor sau a libertăților recunoscute de prezenta convenție sau de a aduce limitări mai ample acestor drepturi și libertăți decât acelea prevăzute de aceasta convenție.”

Protocolul nr. 12 la Convenția europeană a drepturilor omului

art. 1 - Interzicerea generală a discriminării: “1. Exercițarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nicio discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație.”

V. Principiile de analiză

18. Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale (cunoscută în general sub denumirea de Convenția europeană a drepturilor omului, în continuare Convenția) prevede, la art. 10 alin. 2, limitarea libertății de exprimare; în conformitate cu acest tratat internațional, în Europa libertatea de exprimare nu este un drept absolut, nefiind lipsit de relevanță nici faptul că libertatea de exprimare este singurul drept cu privire la care Convenția subliniază: „comportă îndatoriri și responsabilități”.

19. Necesitatea restrângerii libertății de exprimare într-o societate democratică este elementul cel mai subiectiv din analiza CEDO.

20. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, aceasta trebuie:

- să fie prevăzută de lege (care la rândul ei trebuie să îndeplinească anumite calități; să fie previzibilă și accesibilă)
- să urmărească un scop legitim
- să fie necesară într-o societate democratică
- să fie proporțională cu scopul urmărit (Corneliu Bârsan, Convenția europeană a drepturilor omului, vol. I. Ed. C.H. Beck, București, 2005, p. 769-801).

Ingerința să fie prevăzută de lege

21. Prima cerință, cea a existenței unei prevederi legale, care să reglementeze ingerința statului în exercitarea dreptului libertății de exprimare este îndeplinită de art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 15 din O.G. 137/2000; aceste texte de lege trebuie coroborate cu art. 2. alin. (8) din O.G. 137/2000 potrivit căruia „prevederile ordonanței nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație”; ambele texte normative sunt previzibile și accesibile, deși protejează o valoare fundamentală într-o societate democratică și sunt noțiuni care au și un caracter abstract.

Ingerința să urmărească un scop legitim

22. Raportat la scopul legitim urmărit, prin posibila ingerință a statului în libertatea de exprimare se urmărește protejarea demnității umane a tuturor cetățenilor din România,

în mod deosebit a protecției demnității persoanelor vulnerabile la discriminare. Protecția demnității unor grupuri constituie un scop legitim într-o societate democratică.

23. Pentru a se produce o atingere, încălcare a demnității umane, ca drept constituțional protejat, o faptă ar trebui să întrunească următoarele elemente:

- un comportament manifestat în public, având caracter de propagandă sau de instigare la ură rasială sau națională,
- ori un comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare îndreptate împotriva unui grup de persoane legat de un criteriu protejat de lege - astfel cum prevede art. 15 din O.G. 137/2000, republicată.

24. Distincția între cele două categorii de fapte este fundamentală, fiind de subliniat că: dacă propaganda naționalist-șovină ori instigarea la ură rasială sau națională presupune intenția, cea de a doua categorie de fapte prohibite de articolul sus citat nu presupune demonstrarea intenției autorului, concluzie ce rezultă explicit din formularea textului normativ „comportamentul care are ca scop sau vizează(...)” Astfel, proba săvârșirii faptei cu intenție nu are relevanță în calificarea și constatarea faptei de discriminare potrivit art. 15 din O.G. 137/2000, teza II, articol de lege care definește ca fiind discriminare orice faptă care are „ca scop sau efect” încălcarea unui drept prevăzut de lege, incluzând atât intenția, cât și culpa, ca forme ale vinovăției. Astfel nu se analizează intenția de a discrimina, acest aspect neavând relevanță în stabilirea unei fapte de discriminare.

Necesitatea ingerinței

25. În acest demers, se analizează dacă există motive „relevante și suficiente” care să justifice ingerința în libertatea de exprimare din perspectiva unei „nevoi imperioase” („pressing social need”). Identificarea unei „nevoi imperioase”, respectiv necesitatea oricărei restricții privitoare la exercițiul libertății de exprimare trebuie să fie stabilită într-o manieră convingătoare, iar autorității naționale îi revine atributul evaluării existenței unei „nevoi imperioase” susceptibile de o anumită marjă de apreciere (Corneliu Bârsan, Convenția Europeană a drepturilor omului, Comentariu pe articole, Vol. I., Ed. All Beck, București, 2005, pag. 801.)

26. În conformitate cu principiul subsidiarității, statele membre dispun de o „margine de apreciere” în stabilirea limitării libertății de exprimare. Autoritățile statelor membre au un contact direct și permanent cu realitățile sociale și sunt primele care se pronunță asupra existenței unei „nevoi sociale presante”. Marginea de apreciere se va stabili potrivit standardelor minime ale CEDO. (vezi *Handyside v. United Kingdom* par. 48 și par. 49). Ca urmare, constatăm că primele două condiții (să existe o prevedere legală și să se urmărească un scop legitim) pentru a fi acceptată o ingerință a statului sunt îndeplinite.

27. Necesitatea restrângerii într-o societate democratică este elementul cel mai subiectiv din analiza CEDO. Având în vedere acest fapt, CEDO a elaborat un set de principii aplicabile în domeniu:

- a) libertatea de exprimare constituie unul din fundamentele esențiale ale societății democratice, și una dintre condițiile de bază ale progresului societății și ale autorealizării individuale (ex. *HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT*, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49);

- b) libertatea de exprimare nu vizează doar informațiile sau ideile primite favorabil sau considerate a fi inofensive sau indiferente, ci și cele care offensează, șochează sau incomodează statul sau orice parte a populației; acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și înțelegerii, fără de care nu poate exista o societate democratică; libertatea de exprimare are și excepții, dar care trebuie interpretate în mod strict, iar necesitatea oricărei restrângerii trebuie stabilite în mod convingător (ex. HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49);
- c) exercitarea libertății de exprimare comportă obligații și responsabilități (ex. HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49); statele au o marjă de apreciere când reglementează libertatea de exprimare în relație cu afirmații care offensează convingerile personale, în special cele morale sau religioase (ex. OTTO-PREMIER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 49);
- d) îndatoririle și responsabilitățile legate de exercitarea libertății de exprimare au o semnificație specială în situații de conflict sau de tensiuni, o grijă particulară trebuie manifestată față de vehicularea prin presă a limbajului urii sau a promovării violenței (ex. SÜREK și ÖZDEMİR împotriva TURCIEI, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, § 63);
- e) toleranța și respectarea demnității umane constituie fundamentul democrației și societății pluraliste, prin urmare este necesar ca în societățile democratice să se sancționeze sau chiar să se prevină orice formă de expresii care diseminează, incită, promovează sau justifică ura bazată pe intoleranță, cu condiția ca orice formalitate, condiție, restricție sau amendă impusă să fie proporțională cu legitimitatea invocată (ex. GÜNDÜZ împotriva TURCIEI, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, § 40);
- f) art. 17 al Convenției previne ca grupurile totalitare sau persoanele care incită la ură rasială să exploateze în propriul interes principiile enunțate, întrucât scopul acestor grupări este de a distruge drepturile și libertățile; această prevedere se referă și la activitățile politice (ex. GLIMMERVEEN și HAGENBEEK împotriva OLANDEI, 8348/78 și 8406/78, 11 octombrie 1979);
- g) abuzul cu libertatea de exprimare nu este combatibil cu democrația și drepturile omului, încalcă drepturile altora (ex. WITZSCH împotriva GERMANIEI, nr. 7485/03, 13 decembrie 2005);
- h) anumite expresii concrete reprezintă un limbaj al urii, care pot insulta indivizi sau grupuri de persoane, iar aceste expresii nu se bucură de protecția articolului 10 al Convenției (ex. JERSILD împotriva DANEMARCEI [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 35);
- i) atacurile vehemente împotriva grupurilor religioase sau etnice sunt incompatibile cu valorile proclamate și garantate de Convenție, și anume toleranța, pacea socială și nediscriminarea (ex. NORWOOD împotriva REGATULUI UNIT, nr. 23131/03, 16 noiembrie 2004);
- j) se poate invoca necesitatea restrângerii libertății de exprimare în situația în care există o nevoie publică urgentă; statele au o anumită marjă de apreciere privind existența nevoii, dar această apreciere se completează cu supervizarea europeană atât a legislației cât și a modului de aplicare al legislației de instanțele independente; CEDO este împuternicit să ofere interpretarea în ce măsură restricția sau sancționarea este

reconciliabilă cu libertatea de exprimare (ex. HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49);

k) în exercitarea supervizării, CEDO analizează atât conținutul cât și contextul afirmațiilor în cauză; restrângerea trebuie să fie proporțională cu legitimitatea restrângerii, autoritățile trebuie să justifice relevanța și suficiența lor (ex. JERSILD împotriva DANEMARCEI [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31; trebuie să existe o proporționalitate între impactul afirmației sancționate și sancțiune (ex. LINGENS împotriva AUSTRIEI, nr. 9815/82, 8 iulie 1986, § 40);

l) principiile privind libertatea de exprimare vizează și funcționarii publici, deși este legitimat ca statul să impună față de ei obligația discreției, ținând cont de statutul lor special (ex. AHMED și alții împotriva REGATULUI UNIT, nr. 65/1997/849/1056, 2 septembrie 1998, § 56).

VI. Motivele de fapt și de drept. Aplicarea principiilor la speță

28. În drept, Colegiul director trebuie să aprecieze în ce măsură obiectul autosesizării este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr. 137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, potrivit atribuțiilor și domeniului de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării. Astfel, Colegiul director analizează în ce măsură obiectul petiției poate fi analizat din perspectiva art. 15 din OG nr. 137/2000 republicată.

29. Raportat la speța de față, Colegiul director urmează a analiza cauza din perspectiva contravențională, conform sferei proprii de competență, analizând acțiunile reclamatului din perspectiva asigurării echilibrului impus de respectarea principiul nediscriminării și a demnității persoanei prevăzute de art. 2 alin. (1) și art. 15 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

30. Examinând conținutul autosesizării supusă prezentei analize, Colegiul director constată că se reclamă afirmațiile xenofobe, homofobe și rasiste din timpul emisiunii transmisă live pe Facebook, în cadrul căreia reclamatul îi numește pe romani "sclavi", pe secretarul General al NATO "homalău", iar pe generalul american, secretar al apărării al Statelor Unite ale Americii din 2021 Loyd Austin numindu-l „coloratul” luând astfel în derâdere persoanele de culoare într-un mod absolut rasist.

31. În analiza sa, Colegiul director constată că în materialul audiovizual ce face obiectul autosesizării, reclamatul a folosit expresii precum „românași, proști, sclavi și americanoizi”, „secretarul general al NATO, homălăul”, „... homălăul Stoltenberg”, „Colorații, oamenii de culoare, omul de culoare Lloyd Austin..”, „curcubitaceul Stoltenberg și cu coloratul Loyd Austin, ministrul Apărării din Statele Unite..”, expresii care conțin comparații negative care relevă dorința reclamatului de a lua în derâdere persoanele la care face referire în text.

32. Conform jurisprudenței sale, Colegiul director a apreciat constant că un comportament este discriminatoriu atunci când e bazat pe o gândire care neagă egalitatea dintre oameni sau are efectul de a submina principiul egalității, lezând demnitatea umană prin folosirea apelativelor enunțate mai sus.

33. În contextul dreptului de a nu fi spus discriminării, corelativ unui tratament injust, ostil, umilitor sau degradant, trebuie reținut elementul de apreciere al criteriului de la care un comportament reprobabil ar putea fi calificat ca ostil, injust până la tratament

degradant, astfel cum au statuat instanțele de contencios european, fosta Comisie pentru Drepturile Omului și Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Acest element de apreciere este unul variabil, în funcție de circumstanțele cauzei și de efectele aplicării lui. Pentru a decide dacă un anumit tratament este sau nu degradant în sensul art. 3 al Convenției, Curtea Europeană a Drepturilor Omului examinează dacă scopul aplicării lui este acela de a umili sau înjosi victima și dacă, prin efectele produse, a fost adusă o atingere personalității acesteia, într-o manieră incompatibilă cu art. 3 (a se vedea, în acest sens, *Raninen împotriva Finlandei*, Decizia din 16 decembrie 1997, Reports 1997-VIII, pag. 2.821-22, paragraful 55).

34. Cu toate acestea, absența unui asemenea scop nu ar putea exclude într-o manieră definitivă constatarea unei încălcări a art. 3 (a se vedea, în acest sens, *Peers împotriva Greciei*, Cererea nr. 28.524/95, paragraful 74, CEDO 2001-III). Totodată, în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, s-a statuat că „o importanță specială trebuie acordată discriminării rasiale și că a diferenția un grup de persoane sub aspectul tratamentului bazat pe rasă, poate constitui, în anumite circumstanțe, o formă specială de afront adusă demnității umane”.

35. Astfel, „tratamentul diferențiat aplicat unui grup de persoane datorită rasei poate fi capabil a constitui tratament degradant în circumstanțe în care tratamentul diferențiat pe baza altor criterii, precum limba, nu ar pune astfel de probleme” (Comis. EDH, cauza *Asiaticilor Est Africani v. Marea Britanie*, no. 4403/70, 14.12.1973, în același sens vezi CEDO, cauza *Cyprus v. Turkey*, (2002) 35 EHRR 30, para. 308-310, cauza *Moldovan and others v. Romania*, Judgment No. 2, 12 July 2005).

36. Având în vedere argumentele de mai sus, Colegiul director urmează a respinge apărările părții reclamate potrivit cărora acesta nu este xenofob, mobofob și nici rasist, respingând totodată și argumentele acestuia referitor la faptul că, în cadrul emisiunii/transmisiunii live, doar a criticat și ironizat persoanele vizate, astfel că nu se poate reține ca fiind drept o instigare la ură.

37. Analizând obiectul autosesizării prin prisma prevederilor art.(1) din O.G. nr. 137/2000 republicată, Colegiul director reține că dreptul încălcat este dreptul la demnitate.

38. Coroborând toate elementele probatorii ale dosarului și analizând aspectele de mai sus, autosesizarea, astfel cum a fost formulată raportat la prevederile art. 15 din O.G. nr. 137/2000 republicată, Colegiul director constată că afirmațiile depășesc limitele libertății de exprimare, aspectele sesizate constituind fapte de discriminare, prin încălcarea demnității umane în raport de atributele defăimătoare, jignitoare și rasiste afirmate în cadrul unei emisiuni online, ce ulterior a fost redistribuită în spațiul public pe platforma de partajare a materialelor video YouTube (www.youtube.com) -cont deținut de utilizatorul „...” accesul la acest videoclip nefiind restricționat.

39. Conform jurisprudenței în materie, Colegiul director apreciază că sancționarea unui comportament care aduce atingere dreptului la demnitate, este necesară într-o societate democratică în care demnitatea umană este garantată oricărui cetățean, fiind proporțională cu scopul urmărit, acela al protecției demnității umane a cetățenilor.

40. Raportat la fapta constatată, Colegiul director dispune sancționarea părții reclamate cu amendă contravențională în cuantum de 5.000 lei, în conformitate cu prevederile art. 26 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele ce fac obiectul autosesizării intră sub incidența prevederilor art. 15 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;
2. Sancționarea reclamatului, cu amendă contravențională în cuantum de 5.000 lei, potrivit art. 2 alin.11 și art. 26 alin.1 din O.G. nr. 137/2000, republicată, coroborat cu art. 8 din O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare;
3. Prezenta hotărâre se va comunica părților;

V. Modalitatea de plată a amenzii

Amenda contravențională se va plăti la Administrația Județeană a Finanțelor Publice Brașov pentru încasarea amenzii, conform Ordonanței nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor. Contravenientul este obligat să trimită dovada plății amenzii către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (cu specificarea numărului de dosar).

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BABUȘ RADU – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MOȚA MARIA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

RAIU CĂTĂLIN VALENTIN – Membru

SĂVULESCU RADU COSMIN– Membru

Redactată și motivată C.G.

Data redactării: 19.04.2024

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2000 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

